AVİM
AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ
CENTER FOR EURASIAN STUDIES

AVİM Yorum • No: 2012 / 28 • Eylül 2012

FRANSIZ OKUL KİTAPLARI

Ömer Engin LÜTEM

Bu yıl Fransada okutulacak tarih ve coğrafya okul kitaplarında Ermeni soykırım iddialarına geniş yer verilmesi Türkiyede memnuniyetsizlik uyandırdı. François Hollandeın Cumhurbaşkanı seçilmesinden sonra Türkiyeye karşı ılımlı yaklaşımı, Cumhurbaşkanı Gül ve Başbakan Erdoğan ile görüşmeleri, Dışişleri Bakanı Davutoğlunun Fransız meslektaşı Laurent Fabiusu ziyareti ve tüm bu temasların olumlu ve yapıcı bir hava içinde geçmesi Türkiyede iki ülke arasındaki sorunların çözümlenebileceği kanısını uyandırmıştı. Fransız okul kitaplarındaki 1915 olaylarına geniş yer verilmesi bu açıdan Türkiyede düş kırıklığı yaratmıştır. 2001 yılında Fransada Ermeni soykırım iddialarını tanıyan bir kanun kabul edilmesinden sonra bu iddialar tarih kitaplarında, çok kere bir paragraf şeklinde yer almıştı. Ancak bu kez bu iddialara iki sayfa yer ayrılmış, ayrıca soykırıma ait fotoğraflar ve şemalar konmuş ve zamanın Osmanlı devlet adamlarına da bu olayların failleri olarak gösterilmiştir. Fransız okul kitaplarındaki bazı tarihi konularda değişiklik yapılmasına 2009 yılında, Başkan Nicolas Sarkozy döneminde, karar verildiği anlaşılmaktadır. Nitekim bir Türk gazetecisinin görüşebildiği Başkan Hollande bu konuda bir bilgisi olmadığını ifade etmiştir. Fransız Eğitim Bakanının da durumu aynıdır. O itibarla Sosyalist idareye bu gelişme için bir sorumluluk yüklemek mümkün değildir. Ancak bu durumda bir değişiklik yapmamaktadır. Kitaplar basıldığına göre okutulması beklenmektedir. Kitapların içeriğine gelince daha ziyade Ermeni propagandasının bilinen öğelere yer verildiği görülmektedir. Bir örnek verelim. Ermeniler ve yandaşları öteden beri Talat Paşanın telgrafla Ermenileri öldürülmesi emrini verdiğini ileri sürmüşlerdir. Oysa Talat Paşanın bu emirleri vermediği ve gönderdiği ileri sürülen telgrafların sahte olduğu otuz yıl önce, Türk Tarih Kurumu tarafından yayınlanan Ermenilerce Talat Paşa'ya Atfedilen Telgrafların Gerçek Yüzü başlığını taşıyan bir kitapta kesin olarak kanıtlanmıştır. Bu kitap 1986 yılında Fransızcaya da çevrilmiştir. Ancak okul kitaplarında ne bu kitaba ne de başka bir Türk kaynağına yer verilmemiştir. Okul kitaplarında yapılan değişikliklerin ortak niteliğinin soykırım iddialarını kanıtlamak olduğu görülmektedir. Bu iddiaları kabul etmeyen tarihçiler olduğundan bahsedilmemiştir. Bu haliyle kitaplar, yukarıda da değindiğimiz gibi, Ermeni propagandasını yansıtmakta ve Fransız öğrencilerine bu propagandayı benimsetmeyi amaçlamaktadır. Bu açıdan bakıldığında kitapların bu bölümleri bilimsel değil siyasi bir nitelik taşımaktadır. Diğer yandan bu bölümler, dolaylı da olsa, Türklere karşı kin ve nefreti teşvik ettiğinden pedagojik bakımdan da zararlıdır, ayrıca Fransada okuyan Türk asıllı öğrenciler bakımından bir ayırımcılık (discrimnination) oluşturmaktadır. Tarih kitaplarındaki bu bölümlerin kaldırılması veya değiştirilmesi için resmi temasların yapıldığında şüphe yoktur. Ancak bu kitapların en fazla zarar verdiği kesim Fransadaki

Türkler ve özellikle Fransız vatandaşı olanlardır. Bunlar bir toplum olarak rencide edildiklerini ileri sürerek yargıya başvurabilirler. Yirmi yıl kadar önce tanınmış Amerikalı tarihçi Bernard Lewisin soykırımın varlığından şüphe duyan bazı sözleri üzerine Fransadaki Ermeni derneklerinin, bu ifadelerin Ermeni toplumunu rencide ettiği ileri sürerek, kendisine dava açtıkları ve kazandıkları hatırlardadır.

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: LÜTEM, Ömer Engin. 2026. "FRANSIZ OKUL KİTAPLARI." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2012 / 28. Eylül 02. Erişim Ekim 30, 2026. https://www.avim.org.tr/public/index.php/tr/Yorum/FRANSIZ-OKUL-KITAPLARI-1

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır